

Metodologie pedagogického výzkumu a evaluace:

1. Specifické zvláštnosti výzkumu ve společenských vědách

Metodický koncept k efektivní podpoře klíčových odborných kompetencí s využitím cizího jazyka ATCZ62 - CLIL jako výuková strategie na vysoké škole

Interreg
Rakousko-Česká republika
Evropský fond pro regionální rozvoj

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES
UPPER AUSTRIA

- „Rozumění je víc než poznání“.
- „Poznání vychází ze zkušenosti, rozumění z poznání“.
- „Poznání musí být integrováno a uspořádáno dříve, než dosáhneme rozumění“.

Brown a Ghiselli

- **Věda** využívá specifický způsob myšlení, aby mohla vytvářet a obhajovat myšlenky, nápady, ideje – jedná se o vědeckou logiku: 2 formy:
  - a) ***Induktivní logika*** / z množství pozorování se tvoří poznání/, která vede k hypotézám;
  - b) ***Deduktivní logika*** /od obecného k jednotlivostem/, která začíná obecným tvrzením, z něhož se pak vyvozuje závěr (Vacek, 2001, Česal, 2007).
- Jednotlivé vědy zkoumají vztahy: kvantitativní a prostorové, živou a neživou přírodu, člověka, jevy společenského života.

Vědy rozdělujeme na

- ***Humanitní*** /filozofie, historie, právo, jazykověda, teologie, literatura, umění/,
- ***Přírodní*** /matematika, fyzika, logika, biologie, chemie, medicína/,
- ***Společenské*** /pedagogika, sociologie, didaktika, lingvistika, politologie/,
- ***Technické*** /kybernetika, inženýrství, zemědělské vědy/.

Vedle termínu „*věda*“ se využívá také pojem „*výzkum*“, který chápeme jako intelektuální proces bádání s cílem objevit, interpretovat a předefinovat fakta a procesy, tzn. jde o tvůrčí práci za účelem rozšíření znalostí o člověku, kultuře, společnosti – jejich použití k vytvoření nových aplikací.

Specifika vědeckého výzkumu → 4 obecné způsoby poznání :

1. metodou tradice,
2. metodou a priori,
3. metodou intuice,
4. metodou vědy.

Vědecké poznání

aby mělo smysl, požadujeme od něj plnění následujících funkcí:

- 1) deskripci (popis) a klasifikaci věcí, jevů a procesů;
- 2) explanaci (vysvětlení) výskytu věcí, jevů a procesů;
- 3) predikaci (předpověď) výskytu věcí, jevů a procesů;
- 4) pochopení událostí;

Výzkum

- **Základní /čistý, badatelský/ výzkum** - experimentální nebo teoretické práce, které jsou v první řadě zaměřeny na získávání nových poznatků o nejzákladnějších příčinách jevů (fenoménů) a pozorovatelných skutečnostech
- **Aplikovaný /cílený/ výzkum**- experimentální a teoretické práce k získání nových poznatků, ale zcela jednoznačně zaměřených na specifické, konkrétní předem stanovené cíle využití.
- **Experimentální výzkum a vývoj** - systematická tvůrčí práce směřující k rozšíření stavu poznání, včetně poznatků o člověku, kultuře a společnosti, a jeho použití s cílem nalézt nové možnosti využití těchto poznatků.